

Ruští vojáci, bomba a živé dědictví

Když Jiří Hynek začne povídat o své práci, působí to, jako by otevřel kroniku povolání, které ve své původní podobě už dnes nenávratně mizí. Jednasedmdesátiletý důchodce z Klokočného dělal celých třiapadesát let poštáka a prochodil Říčany a jejich okolní vesnice tak, jako nikdo jiný. Skončil před třemi lety. V době, kdy už jeho řemeslo vypadalo úplně jinak, než když začínal.

„To víte, že mi je dnes ouzko, když slyším, jak jsou lidé často nespokojeni s poštou, která se zabývá vším možným, jen ne klasickou poštou,“ říká a vy mu můžete věřit, že jeho zklamání je skutečné. Pro poštáka Hynka totiž bylo jeho povolání skutečným posláním.

„Nikdy mě nenapadlo, že bych chtěl dělat něco jiného. Kdybych vážně neomarodil, tak bych ho dělal dál,“ povídá a z jeho slov je jasné, že tato práce pro něj byla takřka vším.

„Nejšťastnější jsem byl, když jsem mohl chodit k lidem, kteří se měli rádi. Když jsem viděl, že se rádi nemají, tak jsem k nim chodil jen z povinnosti,“ vzpomíná.

Sekyrka na slepici, klacek na králíka

Díky perfektní paměti vypráví poutavě jednu historku za druhou. Třeba o tom, jak se příbuzní mezi sebou soudili o dědictví a on byl špatný z toho, že jim musí nosit soudní obsílky.

„Povídal jsem jim, že jsme na světě jen jednou, měli bychom si proto pomáhat, a ne se soudit. A oni mě časem zavolali domů a děkovali mi, že se právě díky mým slovům usmířili,“ říká a vzápětí popisuje, jak chodil i k lidem, k nimž se jiní báli chodit. „Při roznášení pošty jsem poznal, že sto lidí znamená sto nálad a povah, a z každým je třeba se naučit vycházet,“ podotýká.

Na Jiřího Hynka se ovšem lidé často těšili, protože se jim snažil maximálně vyhovět, a to často více, než musel. „Když mi někdo nechal u dveří pytel a sekerku, tak jsem věděl, že mám zabít slepici, když pytel a klacek, tak králíka.“

To byly ovšem časy, kdy měl pošták ještě čas procházet jednu ulici za druhou a občas se také u někoho zastavit. Hynek poznával, jak se jeho práce časem, léty i událostmi mění. Zažil i éru, kdy on i jeho kolegové museli přemlouvat lidi, aby

Poštáci jsou vlastně tak trochu pohádkové bytosti. Vždyť o Kolbabovi psal už Karel Čapek, a to byl nějaký pohádkář. Jiří Hynek by do takového příběhu zapadal. V úřadě strávil skoro šedesát let. Zažil nejrůznější změny a historek má bezpočet.

„Náš starý pošták“ Ještě dnes píše kolegové poštovnímu matadorovi Jiřímu Hynkovi dopisy, na které stačí napsat jen stručnou adresu – „Náš starý pošták“. Vždycky dojde.
Foto: Milan Bureš, MAFFA

se u nich připojistili, a oni tak mohli splnit plán, který jim zaměstnavatel dal.

„Nevzpomínám na to rád, snažili jsme se nadřizovaným vysvětlovat, že chodíme ke stále stejným lidem a každý už nějaké připojištění má.“

Na jeho vzpomínkách je ale dobře vidět, jak se každá doba nějakým způsobem otiskla do poštovní profese. Vždyť už za minulého režimu měli podle Hynka poštáci povinnost plnit nějaký plán – v té době to byl plán stranického tisku,

kdy museli přemlouvat lidi, aby si předplatili například Rudé právo. Nebo měli hlásit, kdo z lidí neplatí poplatek za rozhlas a televizi. „Už za nových časů k nám přišel nadřizovaný a kritizoval nás, že neplníme plán připojištění. Tak jsem si vzal slovo a připomněl mu, že si ho pamatuji, když nás kritizoval v minulosti za to, že neplníme plán stranického tisku. Víc se už u nás neukázal,“ směje se dlouholetý pošták.

Srdeční bypass

Historek má skutečně mnoho. Třeba o tom, jak na něj v roce 1968 mířili ruští vojáci pistolí, protože převážel bombu – ovšem plynovou. Nebo, jak přijeli do dnes už neexistujícího vojenského útvaru v Babčicích kvůli zaškolení policisté z Mali, o které měly velký zájem místní dívky, a on mezi oběma skupinkami zajišťoval předávání psaníček, která jinak měla podléhat

průsné úřední cenzuře. Však dokáže i po těch letech říci, kde zůstalo po těchto cizincích trošku toho živého dědictví. Nebo jak i po letech udržoval přátelství s vojáky v základní službě, kterým velmi rád vozil voňavá psaníčka od přítelkyně a buchy od maminek.

Možná se všechno to chození po lidech za každého počasí podepsalo i na jeho zdraví. Jednou tak přechodil nemoc a skončil v pražském Ikemu se srdečním bypasse. Navzdory tomu by ale od něj nikdo neslyšel stížnosti na jeho

Dívky měly o policisty z Mali zájem a Hynek jim předával tajná psaníčka. Dobře ví, kde po cizincích zůstalo trošku toho živého dědictví. >>>

pošťáky život. Pokud už je z něčeho špatný, tak z toho, jak se horší vztahy mezi lidmi. A kdo by to měl vědět líp než on, který viděl do lidských životů z hodně blízka.

„Postupně jsem poznával, jak se dobré sousedské vztahy vytrácejí, jak si sousedé přestávají důvěřovat, jak mizí například takové to nechávání balíčků, když někdo nebyl doma. Moc bych si přál, kdyby se aspoň vztahy mezi lidmi opět zlepšily,“ loučí se a nakonec ukazuje také psaní, které mu posílají jeho dřívější kolegové z práce.

„Náš starý pošták,“ píše mu v dobrém na obálku, která vždycky dojde. I když na ní není žádná přesnější adresa.

Radek Bartoníček

Dalším poštám hrozí rušení, o jejich osudu rozhodne vláda

>> Pokračování ze str. B1

„My ze všeho nejvíce čekáme, jak rozhodne vláda,“ říká k úmyslům České pošty Selicharová s tím, že nyní připravují analýzu, jaké ekonomické dopady by pro tento státní podnik mělo snížení kamenných poboček.

Pokud jde o petici a ostrou kritiku starostů, Selicharová tvrdí, že pošta služby nijak nesnižuje a snaží se být k lidem co nejvstřícnější. „U každé jednotlivé pošty se snažíme jednat s místními starosty, není možné, abychom někde jen

tak poštu zrušili,“ říká a argumentuje zahraničím, zejména Rakouskem, kde je počet kamenných pošt v vlastní režii podstatně nižší než v Česku.

„Podobně jako v zahraničí nabízíme i my franšízingu, tedy například službu Partner nebo výdejní místo, kdy jsou některé poštovní služby například na radnici nebo poště,“ upřesňuje.

Konkrétně služba Partner znamená, že Česká pošta uzavře v obci s někým smlouvu. Smluvní partner pak zajistí místo, kde se

budou například ukládat a podávat zásilky nebo vyzvedávat důchody.

„Firma má své figle“

Realita je ale taková, že takových partnerů moc není. Nikdo takové služby poskytovat nechce. „Pošta nám to nabízela, ale u nás to nikdo nechceme, je nemyslitelné, aby se poštovní služby omezily na to, že se něco bude nechávat někde v obchodě. Pod náš městys například spadá sedmnáct osad, nedovedu si představit, že se poštov-

ní služby omezí,“ prohlašuje starosta Neustupova na Benešovsku Josef Škréta.

Někteří starostové navíc poukazují na to, že pošta má své metody, jak pobočky v tichosti uzavřít. Například to svádí na to, že nemůže najít nové zaměstnance, nebo omezují otevírací dobu na stále kratší čas. „Lidé se už vůbec nevznášejí, když je to otevřeno. Takže často přijdou a je zavřeno. Pošta se na řadě míst vlastně sama snaží o zrušení,“ míní starosta Tuřan u Slaného Jiří Janouch.

Kolik je pod petici Sdružení místních samospráv podpisů, není jasné, přibývají totiž další a další. Tajemník tohoto sdružení Tomáš Chmela tvrdí, že postupné omezování služeb štye stále více starostů.

„Určitě musíme najít s poštou nějaký kompromis. Jestliže je ale Česká pošta státní podnik, který poskytuje veřejnou službu, tak by ji měla skutečně poskytovat, a ne omezovat,“ tvrdí.

Radek Bartoníček

radek.bartonicek@mfdnes.cz

Doprava

Nový plán: karlovarská R6 ve čtyřpruhu

STŘEDNÍ ČECHY (bz) Rychlostní silnice R6 z Karlových Varů přes střední Čechy do Prahy by se měla někdy v budoucnu stavět celá ve čtyřpruhu. Tvrdí to hejtman Karlovarského kraje Josef Novotný a dodává, že na jeho popud ministerstvo dopravy změnilo plány.

Podle nich se původně čtyři z celkem osmi chybějících úseků měly stavět v úsporné verzi do roku 2025 pouze se třemi jízdními pruhy. Proti tomu se vedení kraje, města a obcí ostře ohradilo už v září, když ministrův úředník s nápadem přišel.

„Jsem rád, že se podařilo plán ministerstva změnit,“ komentoval výsledek jednání Novotný. Ministerstvo dopravy také podle něj zařadilo stavbu úseku Nové Strašecí – Řevničov, obchvat Řevničova a první etapu obchvatu Lubence k financování za pomoci evropských peněz. Tím by se mohlo budování R6 výrazně urychlit. Celkem vyjde celá silnice asi na 28 miliard korun.

Investice

V Říčanech začne výstavba stacionáře

ŘÍČANY (ČTK) V Říčanech u Prahy začne na jaře výstavba denního stacionáře pro seniory, na který přispějí lidé ve veřejné sbírce. Celkové náklady by neměly přesáhnout 14 milionů korun. Město nyní čeká na stavební povolení a poté vybere zhotovitele.

Část peněz na výstavbu město uvolní z rozpočtu a část má přispíbat od sponzora. Dárce na výstavbu slíbily obnovit pět milionů korun, ale měl podmínku, že další tři miliony radnice vybere ve veřejné sbírce.

Sbírka byla vyhlášena loni v květnu a letos v říjnu bylo na jejím kontě teprve 1,4 milionu korun. Zbytek peněz muselo město získat v rekordně krátké době, pokud chtělo začít se stavbou podle plánu. K úspěšnému konci přispěla kampaň pořádaná radnicí a benefiční galavečer, který se konal v prosinci v kulturním centru v Říčanech a vynesl kolem 111 tisíc korun.

Mladí architekti řeší, jak vylepšit město

BENEŠOV (jud, sap) „Pepo, takže RAL 2003, ať to máme stejný.“ „Jojo, Kájo, RAL 2008.“ „Hele Máňo, Pepa má novou fasádu! To je určitě RAL 3015.“

Výsledek? Okrová, o něco méně okrová a světle růžová. Řeč je o fasádách na třech sousedních domech. Fotku s bublinami mají na svědomí mladí architekti z benešovského sdružení Archibn. Svými projekty se snaží probudit zájem místních o život ve městě.

A často si neodpustí kritiku – nejen pestrobarevných fasád v ulicích, ale také veřejného prostoru.

„Psal jsem seminární práci o Benešově. Došlo mi, že vlastně nevím skoro nic o městě, kde jsem se narodil. Začal jsem se víc dívat kolem sebe. Proč je někde parkovací plocha a jinde zanedbaný park. Kdo o tom rozhoduje a jak to můžu ovlivnit? Začal jsem svoje postřehy psát na Facebook a postupně mi to přerostlo přes hlavu. Tohle téma oslovilo hodně lidí,“ říká student architektury Luboš Klábík.

Jeho facebooková stránka byla teprve začátek. Postupně se k němu připojili další studenti architektury a vytvořili projekt Archibn. Chtějí místním ukázat, že oni sami mohou ovlivňovat, jestli ve městě vznikne nový park nebo ubudou auta na náměstí.

Zpočátku se lidé ostýchali psát komentáře na Facebook nebo ve-

Pestrá ulice Fotka je zatím nejúspěšnějším příspěvkem na facebookovém blogu architektů.

Foto: Archibn

řejně mluvit o problémech. Postupně se o aktivitu Archibn začalo zajímat víc a víc lidí.

Nyní projekt sleduje zhruba pět set lidí všech generací. Jejich názory a postřehy na zlepšení života v Benešově pak mladí architekti představují vedení města.

Jedním z hlavních problémů, na které Archibn upozorňuje, je benešovské náměstí. „Původně to byl volný prostor. Jenže v historii se náměstí přepažilo a do větší půlky se později umístily betonové ovály

plné keřů. Prázdný prostor skoro vymizel. Stačilo by pár úprav. Třeba sjednotit lavičky a odstranit reklamy,“ nastínil Klábík.

A dále: v centru města není žádný park. „Jediná zeleň je v bývalé klášterní zahradě, ale o tu se nikdo nestará a to je škoda,“ říká student, který už s kamarády uspořádal sérii veřejných diskusí o životě v Benešově. Jednotlivé akce mohli zdokumentovat díky podpoře z programu Think Big od Nadace Telefónica.

Dalším tématem, na něž architekti upozorňují, je doprava. „Spousta peněz jde na dopravní stavby. Nedávno byl na benešovském sídlišti postaven parkovací dům. Jenže to nic neřeší. Parkoviště i dům se plní a parkovací místa zase chybí,“ poznamenal student. „Autá se prostě chovají tak, že když jim dáte prostor, ona ho zahltnou. Za prací k nám dojíždí spousta lidí. Ideální by bylo, kdyby nechali auto na kraji města a do centra šli pěšky,“ myslí si Klábík.